

Η ομιλία του Σεβασμιωτάτου στον Εσπερινό:

«Ὡς ἀστέρες λαμπροί ἐκ τῆς γῆς ἀνέτειλαν, οἱ Μάρτυρες τοῦ Χριστοῦ κόσμον εὐφραίνοντες».

Καί αὐτοί, οἱ μάρτυρες τοῦ Χριστοῦ, οἱ νεοφανεῖς ἅγιοι Ραφαήλ, Νικόλαος καί Εἰρήνη, εὐφραίνουν, ἀδελφοί μου, καί ἐμᾶς πού συγκεντρωθήκαμε σήμερα γιά νά τιμήσουμε τή μνήμη τους, ἡ ὁποία τελεῖται κάθε χρόνο τήν τρίτη ἡμέρα τοῦ Πάσχα, ἀλλά φέτος συμπίπτει καί μέ τήν ἡμέρα τοῦ μαρτυρίου τους, πού εἶναι ἡ 9η Ἀπριλίου.

Καί ἐάν μόλις προχθές ἐορτάσαμε τή λαμπροφόρο Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μας καί εἶδαμε τόν Χριστό νά ἐξέρχεται ἐκ τοῦ τάφου καί νά λάμπει ὡς ἥλιος, σήμερα βλέπουμε τούς τρεῖς ἐορταζομένους μάρτυρες νά ἀνατέλουν ὡς ἀστέρες ἀπό τή γῆ καί νά καταυγάζουν τό νοητό στερέωμα τῆς Ἐκκλησίας καί τίς ψυχές μας.

Ἡλιος ὁ Χριστός, ἀστέρες οἱ ἅγιοί μας, ἀδελφοί μου. Μάρτυς ὁ Χριστός, ὁ πρῶτος καί μέγας μάρτυς, μιμητές τοῦ πάθους καί τοῦ μαρτυρίου του καί οἱ ἅγιοι Ραφαήλ, Νικόλαος καί Εἰρήνη, οἱ ὁποῖοι θυσιάσαν τή ζωή τους γιά νά μὴν ἀρνηθοῦν τήν πίστη καί τήν ἀγάπη τους στόν Χριστό, πού θυσιάσθηκε γιά χάρη μας· θυσιάσαν τήν ἐπίγεια καί πρόσκαιρη ζωή τους γιά νά κερδίσουν τήν αἰώνια ζωή στή βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

Καί ἂν τό μήνυμα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ τό μετέδωσε ὁ ἄγγελος, πού καθόταν στόν κενό τάφο τοῦ Κυρίου, ἀλλά καί ὁ ἴδιος ὁ ἀναστάς Χριστός μέ τίς ἐμφανίσεις του στούς μαθητές του, τό μήνυμα γιά τό μαρτύριό τους καί τόν τόπο ὅπου βρισκόταν τά ἱερά καί μαρτυρικά λείψανα τῶν τριῶν ἁγίων μαρτύρων τό ἔδωσαν οἱ ἴδιοι οἱ ἅγιοι μέ τίς συνεχεῖς ἐμφανίσεις τους σέ εὐλαβεῖς καί πιστούς ἀνθρώπους.

Συγχρόνως ὅμως μέ τήν ἄρρητη εὐωδία τῶν ἁγίων λειψάνων τους καί τά ἀναρίθμητα θαύματα, τά ὁποῖα ἐπιτελοῦν, δίδουν καί τήν μαρτυρία τοῦ ἀναστάντος Κυρίου. Διότι, ἀδελφοί μου, ἐάν δέν εἶχε ἀναστηθεῖ ὁ Χριστός, ἐάν δέν εἶχε λυτρώσει τούς ἀνθρώπους ἀπό τήν ἁμαρτία καί δέν εἶχε ἀποκαταστήσει τή σχέση τους μέ τόν Θεό, δίδοντάς τους ἔτσι τήν προοπτική τῆς σωτηρίας καί τῆς ἐνώσεως μέ τόν Θεό, δέν θά ὑπῆρχαν οὔτε μάρτυρες, οὔτε ἅγιοι, οὔτε ἱερά λείψανα, οὔτε θαύματα. Γιατί ὅλα αὐτά προϋποθέτουν τήν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ. Γιατί ὅλα αὐτά εἶναι ἀπόρροια τοῦ θαύματος τῆς Ἀναστάσεως, τό ὁποῖο ἀποτελεῖ θεμέλιο τῆς πίστεως.

Διότι, ἐάν ὁ Χριστός δέν εἶχε ἀναστηθεῖ, τότε θά ἦταν ἓνας ἀκόμη διδάσκαλος, σάν πολλούς ἄλλους, ἢ ἔστω μεγαλύτερος ἀπό ὅλους τούς ἄλλους. Δέν θά ἦταν ὅμως Θεός. Ἦταν ὅμως Θεός, καί τή διδασκαλία του μᾶς τήν δίδαξε μέ τή ζωή του καί μέ τή θυσία του. Καί ἡ θυσία του ἦταν αὐτή πού ἔδωσε στή διδασκαλία του μία ἐντελῶς διαφορετική προοπτική. Καί αὐτή εἶναι ὅτι κάνει τούς ἀνθρώπους πού τήν πιστεύουν καί τήν ἀκολουθοῦν ὄχι μόνο καλύτερους ἀνθρώπους ἀλλά καί τούς ἁγιάζει καί τούς θεώνει. Τούς κάνει ἁγίους καί τούς ἐνώνει μέ τόν Θεό μέ τή χάρη τοῦ Παναγίου Πνεύματος.

Ἔτσι, ὅλα αὐτά τά ὁποῖα κατόρθωσαν οἱ ἅγιοι μέ τή ζωή τους, ὅλα αὐτά τά ὁποῖα ὑπέμειναν οἱ μάρτυρες τῆς πίστεώς μας ἀπό τούς διώκτες καί τούς ἀρνητές της, τά ὁποῖα σέ διαφορετική περίπτωση δέν θά ἦταν δυνατόν οὔτε νά ἐπιτύχουν οὔτε νά ἀντέξουν, ἀποδεικνύουν ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ὄντως Θεός, καί ὅτι ὄντως ἀναστήθηκε χαρίζοντας καί σέ μᾶς τήν ἀνάσταση ἀπό τήν ἁμαρτία καί τήν αἰώνιο ζωή.

Αὐτό εἶναι, ἀδελφοί μου, καί τό μήνυμα τῶν ἐορταζομένων ἁγίων νεοφανῶν μαρτύρων, τῶν ἁγίων Ραφαήλ, Νικολάου καί Εἰρήνης, καί πρὸς ἐμᾶς πού τούς τιμοῦμε σήμερα στό ἱερό αὐτό παρεκκλήσιο πού εἶναι ἀφιερωμένο στή χάρη τους.

Τό μήνυμά τους είναι ότι ο αναστημένος Χριστός είναι ή ἐλπίδα καί ή δύναμη καί γιά ὅλους ἐμᾶς πού πιστεύουμε σέ Αὐτόν. Εἶναι ή ἐλπίδα καί ή βεβαιότητά μας ὅτι κανείς δέν μπορεί νά τόν ἐξαφανίσει ἀπό τή ζωή τοῦ κόσμου, οὔτε νά βλάψει καί νά ἐξαφανίσει ὅσους τόν πιστεύουν καί τόν ἀκολουθοῦν, ὅ,τι καί ἂν συμβεῖ, ὅσες δυσκολίες καί ἂν χρειαστεῖ νά ὑπομείνουν, ὅσα μαρτύρια καί ἂν ἀναγκασθοῦν νά ἀντέξουν. Ἡ δύναμη τῆς Ἀναστάσεως εἶναι τόσο μεγάλη, ὥστε δέν μποροῦν νά χαθοῦν. Καί ὅπως οἱ τρεῖς ἐορταζόμενοι ἅγιοι ἀποκαλύφθηκαν καί ἐμφανίσθηκαν πεντακόσια χρόνια μετά τόν θάνατό τους, χωρίς κανείς νά τοὺς γνωρίζει, καί ἐπιτελοῦν τόσα μεγάλα καί θαυμαστά, ἔτσι καί ἐμεῖς, πού πιστεύουμε στόν ἀναστάντα Χριστό, δέν θά πρέπει νά φοβούμεθα καί νά ἀνησυχούμε γιά τίποτε, γιατί ή δύναμη τοῦ Χριστοῦ, ή δύναμη τῆς Ἀναστάσεώς του εἶναι αὐτή πού νικά πάντοτε καί θριαμβεῖ πάντοτε, ὀδηγώντας στή νίκη καί στόν θρίαμβο καί ὅσους τήν πιστεύουν καί τήν ἀκολουθοῦν.

Ἡ ομιλία του Σεβασμιωτάτου στην Θεία Λειτουργία:

«Ὡ Πάσχα τό μέγα καί ιερώτατον, Χριστέ, ... δίδου ἡμῖν ἐκτυπώτερον σοῦ μετασχεῖν ἐν τῇ ἀνεσπέρῳ ἡμέρᾳ τῆς βασιλείας σου».

Αὐτό τό Πάσχα ζοῦν καί ἀπολαμβάνουν καί οἱ ἐορταζόμενοι καί τιμώμενοι σήμερα ἅγιοι μάρτυρες Ραφαήλ, Νικόλαος καί Εἰρήνη. Γιατί Πάσχα, ἀδελφοί μου, εἶναι τό πέρασμα, τό πέρασμα ἀπό τή ζωή τῆς δουλείας στή ζωή τῆς ἐλευθερίας.

Πάσχα ἦταν γιά τοὺς Ἰουδαίους ή ἀνάμνηση τῆς ἐξόδου τους ἀπό τή δουλεία τῶν Αἰγυπτίων καί ή ἀρχή τῆς πορείας τους πρὸς τή γῆ τῆς ἐπαγγελίας.

Πάσχα εἶναι γιά μᾶς πού πιστεύουμε στόν ἀναστάντα Χριστό ή διάβασή μας ἀπό τή ζωή τῆς ἁμαρτίας στή ζωή τῆς ἐνώσεως μέ τόν Θεό, στή νέα ζωή, τή ζωή τῆς ἐλευθερίας τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ, πού μᾶς χάρισε ὁ Χριστός μέ τή θυσία του καί μέ τήν Ἀνάστασή του.

Πάσχα εἶναι γιά μᾶς τοὺς χριστιανούς καί ή δυνατότητα νά ζήσουμε τήν αἰώνια ζωή, νά ζήσουμε μέσα στό φῶς τῆς ἀνεσπέρου βασιλείας τοῦ Θεοῦ καί μέσα στήν ἀτελεύτητη χαρά τῆς παρουσίας του.

Καί ἐάν, ἀδελφοί μου, οἱ μαθητές πού συνάντησαν τόν Χριστό μετά τήν Ἀνάστασή του στόν δρόμο πρὸς τοὺς Ἑμμαούς αἰσθανόταν τήν ψυχή τους νά φλέγεται ἀπό τή συναναστροφή καί τή συζήτηση μαζί του, παρότι δέν εἶχαν καταλάβει μέ ποιόν μιλοῦσαν, μποροῦμε νά κατανοήσουμε καί ἐμεῖς πόσο πῖο μεγάλη καί πῖο συγκλονιστική ἐμπειρία εἶναι ή συνάντηση μέ τόν Χριστό καί ή ζωή μαζί του στή βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Εἶναι αὐτό ἀκριβῶς πού ἐκφράζει μοναδικά ὁ ιερός ὕμνογράφος στό ἀναστάσιμο τροπάριο πού ψάλλουμε αὐτήν τήν περίοδο, εὐχόμενος νά γίνει γιά ὅλους μας πραγματικότητα. Τί λέγει, λοιπόν; «δίδου ἡμῖν ἐκτυπώτερον σοῦ μετασχεῖν ἐν τῇ ἀνεσπέρῳ ἡμέρᾳ τῆς βασιλείας σου».

Αὐτή τήν ἐμπειρία, δηλαδή, πού ζήσαμε ἐορτάζοντας τό μέγα καί ιερώτατο γεγονός τοῦ Πάσχα καί τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, ἀξιώσέ μας νά τή ζήσουμε ἐντονότερα, νά τή ζήσουμε σέ ὅλη τήν ἔκταση καί σέ ὅλο τό μεγαλεῖο της, μέ τήν παρουσία τοῦ Χριστοῦ στή βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Αὐτή ἀκριβῶς τήν ἐμπειρία ἀπολαμβάνουν, ὅπως εἶπαμε, καί οἱ τρεῖς ἅγιοι τοὺς ὁποίους ἐορτάζουμε καί τιμοῦμε σήμερα, τήν ἐμπειρία νά βρίσκονται κοντά στόν ἀναστάντα Κύριο καί νά εὐφραίνονται βλέποντας τό φῶς τοῦ προσώπου του, βλέποντας τήν αἴγλη καί τή δόξα τῆς νίκης του κατά τῆς ἁμαρτίας καί τοῦ θανάτου.

Διότι καί οι τρεις ἅγιοι ἔζησαν τό δικό τους προσωπικό Πάσχα. Ἔκαναν πράξη τό δικό τους Πάσχα, ἔκαναν τή δική τους διάβαση «ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τήν ζωήν» μέ τό μαρτύριό τους. Θυσίασαν τή ζωή τους γιά τήν πίστη καί τήν ἀγάπη τοῦ ἀναστάντος Κυρίου. Προτίμησαν τόν θάνατο ἀπό τή ζωή, προκειμένου νά μήν χωρισθοῦν ἀπό τόν Χριστό καί νά μήν ἀρνηθοῦν τήν πίστη τους σέ αὐτόν, διότι γνώριζαν ὅτι ἡ ζωή χωρίς τόν Χριστό δέν ἔχει νόημα, δέν ἔχει προοπτική. Εἶναι μία ζωή πού ἔχει ἕνα ὀριστικό τέλος, τόν θάνατο καί τήν ἀπώλεια. Ἀντίθετα ἡ ζωή μέ τόν Χριστό δέν τελειώνει μέ τόν θάνατο, ἀλλά συνεχίζεται καινή, συνεχίζεται νέα καί αἰώνια στή βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία ἀναμένει ὅσους πιστεύουν στόν ἀναστάντα Κύριο καί ὅσους προσφέρουν τή ζωή τους γιά χάρι του.

Ἀπόδειξη ὅτι οι ἅγιοι Ραφαήλ, Νικόλαος καί Εἰρήνη ἀπολαμβάνουν αὐτή τή ζωή, τήν αἰώνια μαζί μέ τόν Χριστό, εἶναι τά πολλά θαύματά τους, τά ὁποῖα ἀποτελοῦν γιά μᾶς πρόσκληση ὥστε νά ζήσουμε οὐσιαστικά καί βαθύτερα τό Πάσχα. Νά τό ζήσουμε πραγματικά, πνευματικά, ὡς μία ἀληθινή διάβαση «ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τήν ζωήν».

Ἐμεῖς δέν χρειάζεται βέβαια, ἀδελφοί μου, νά θυσιάσουμε τή ζωή μας γιά τόν Χριστό. Δέν χρειάζεται νά μαρτυρήσουμε καί νά πεθάνουμε γιά νά μήν ἀρνηθοῦμε τήν πίστη μας. Χρειάζεται ὅμως καί εἶναι ἀνάγκη νά μήν ἀρνούμεθα τήν πίστη μας μέ τή ζωή μας· γιατί εἶναι ἀρνηση τῆς πίστεως στόν ἀναστάντα Χριστό, ὅταν, ἐνῶ εἴμεθα χριστιανοί, ἐνῶ εἴμεθα μέλη τῆς Ἐκκλησίας, ἐμεῖς ζοῦμε ἀντίθετα πρὸς τίς ἐντολές του, ζοῦμε ικανοποιώντας τό δικό μας θέλημα καί τίς δικές μας ἀδυναμίες. Καί ἔτσι μπορεῖ νά μήν ἀρνούμεθα τόν Χριστό μέ τόν λόγο μας ἀλλά τόν ἀρνούμεθα μέ τή ζωή μας.

Ἄν ὅμως θέλουμε νά ζήσουμε καί ἐμεῖς τό Πάσχα ὡς διάβαση πρὸς τήν αἰώνιο ζωή, δέν ἔχουμε παρά νά κάνουμε τή δική μας ἔξοδο ἀπό τόν ἑαυτό μας, ἀπό τόν παλαιό ἄνθρωπο, καί νά ζήσουμε τήν καινή ζωή, τήν ἐν Χριστῷ ζωή, ζώντας ὅπως ὁ Κύριος μᾶς ὑπέδειξε μέ τή ζωή του καί μᾶς διδάσκει μέ τό εὐαγγέλιό του, ὥστε νά ἀξιωθοῦμε νά ζήσουμε μαζί μέ τούς ἐορταζομένους ἁγίους μας τό Πάσχα «ἐκτυπώτερον ἐν τῇ ἀνεσπέρῳ ἡμέρᾳ τῆς βασιλείας» του.